

Prof. Dr. F. L. van Muiswinkel:
PRIJSVORMING EN PRIJSHANDH-
VING VAN MERKARTIKELEN

door Drs. S. C. Bakkenist

In vele gevallen kan men in Nederland waarnemen, dat de fabrikant, die een merkartikel in de handel brengt de wederverkopers, met name de winkeliers, dwingend voorschrijft welke prijs zij hun afnemers in rekening moeten brengen. Indien dit geschiedt, spreekt men van verticale *prijzbinding*. In vele landen heeft de overheid op dit punt de ondernemersvrijheid ingeperkt en een verbod van verticale prijsbinding afgekondigd. Nederland behoort tot één van de weinige landen waar dit systeem is toegestaan, overigens voor zolang als het nog zal duren, want ook de Nederlandse overheid volgt de gang van zaken op dit punt reeds enige jaren met grote belangstelling. Op 3 maart 1960 heeft de Minister van Economische Zaken de Commissie Economische Mededinging gevraagd hem over dit vraagstuk te adviseren. Voordien had de minister reeds in de memorie van toelichting bij hoofdstuk X van de Rijksbegroting 1960 aan deze materie aandacht geschonken en vermeld dat hij een generieke maatregel tegen het systeem van collectieve prijsbinding ernstig overweegt.

Van Muiswinkel heeft op bijzonder verdienstelijke wijze in beknopt bestek het vraagstuk van de prijsvorming van merkartikelen, de z.g. verticale prijsbinding en het hiermede

veelal samenhangende systeem van prijshandhaving beschreven en geanalyseerd. Terecht vangt de schrijver met een nadere begripsbepaling aan, aangezien de discussie door onnauwkeurig woordgebruik regelmatig wordt vertroebeld.

Onderscheiden dient te worden:

- horizontale prijsbinding van verticale prijsbinding;
- individuele verticale prijsbinding van collectieve verticale prijsbinding;
- individuele verticale prijshandhaving van collectieve verticale prijshandhaving.

Ongetwijfeld zal deze brochure degenen, die zich voor deze vraagstukken interesseren, boeien omdat op heldere en objectieve wijze de verschillende aspecten worden belicht. De schrijver komt tot de conclusie „... dat een verbod van de individuele verticale prijshandhaving geen steun vindt in de economische literatuur”.

Evenmin is gebleken, dat het systeem tot te hoge handelsmarges, te hoge prijzen, belemmering van het efficiëncystreven, toeneming van het aantal verkoopplaatsen en in het algemeen tot een beperking van een gezonde concurrentie, leidt. Een veelheid van bezwaren, die de tegenstanders aan het systeem verbinden.

Voorstanders en tegenstanders zijn reeds jaren doende elkaar te bestrijden. Aan de beperkte reeks van geschriften, waarin een theoretisch econoom de degen vóór het systeem opneemt, is een waardevol stuk toegevoegd.